

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ЕКОНОМІКА»
«ECONOMICS»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 Соціальні та поведінкові науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	051 Економіка
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр з економіки

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з вересня 2024 року (наказ від «28» червня 2024 р. № 155)

Ректор

[Signature]
/М.М. Тріпак/

ЗМІСТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Передмова.....	3
1. Профіль освітньо-професійної програми Економіка	4
1.1. Загальна характеристика.....	4
1.2. Мета освітньої програми.....	5
1.3. Характеристика освітньої програми.....	5
1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання.....	6
1.5. Викладання та оцінювання.....	7
1.6. Перелік компетентностей випускника.....	8
1.7. Програмні результати навчання.....	9
1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми.....	10
1.9. Академічна мобільність.....	11
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність.....	12
2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми.....	12
2.2. Структурно-логічна схема ОПП.....	14
3. Форми атестації здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти.....	14
4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.....	15
5. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей (відповідно до Стандарту).....	16
6. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньо-професійної програми	20
7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними нормативними (обов'язковими) компонентами освітньо-професійної програми.....	22
8. Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти.....	24
Додаток 1.....	25

ПЕРЕДМОВА

1. ОПП розроблена на підставі Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

1. Розроблено робочою групою у складі:

Тріпак Мар'ян Миколайович, канд. екон. наук, доцент, ректор НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування імені С. Юрія;

Лаврук Олександр Валерійович, д-р. наук держ. управ., канд. екон. наук, в.о. проректора з навчальної роботи;

Шевчук Наталія Станіславівна, доктор філософії з економіки, керівник навчального відділу; доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування імені С. Юрія;

Бачинська Олена Миколаївна, канд. екон. наук, в.о. завідувача кафедри публічного управління, менеджменту та інклюзивної економіки;

Сушарник Ярослав Анатолійович, канд. екон. наук, викладач кафедри публічного управління, менеджменту та інклюзивної економіки;

Гуменюк Ірина Леонтіївна, канд. екон. наук, викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування імені С. Юрія;

Тимків Андрій Олександрович, канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування імені С. Юрія;

Студенти групи Е-216 спеціальності 051 «Економіка» ОПП «Економіка» першого (бакалаврського) рівні вищої освіти: Рачковський Д.І., Данилевич Н.В., Грушковик Ю.І.

2. Враховано інтереси стейкхолдерів:

Борковська Л.І., генеральний директор ТзОВ «Кам'янець-Подільський птахокомбінат»

Голосун В.Ю., головний бухгалтер ТОВ «Український кристал»

Чисановська Г.М., головний бухгалтер Кам'янець-Подільського колективного швейного підприємства

ЗМІСТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності

1.1 Загальна характеристика	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут», Факультет економіки, управління та діджиталізації, Кафедра публічного управління, менеджменту та інклюзивної економіки
Офіційна назва освітньої програми	Економіка
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень;
Ступінь, що присвоюється	Бакалавр з економіки
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	051 Економіка
Освітня кваліфікація	Бакалавр з економіки
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 051 «Економіка» Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки» Освітня програма: Економіка
Тип диплому та обсяг освітньої програми	<p>- на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС,</p> <p>- на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста).</p> <p>- на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти.</p> <p>Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених цим Стандартом вищої освіти.</p> <p>Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством.</p>
Наявність акредитації	Сертифікат № 2932 від 01.02.2022 р.
Цикл / рівень	НКР України – 6 рівень, QF-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або освітнього ступеня молодшого бакалавра чи фахового молодшого бакалавра
Форми навчання	Очна (денна), заочна

Мова викладання	Державна (українська)
Термін дії редакції освітньо-професійної програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://kpd.edu.ua/

1.2 Мета освітньо-професійної програми

Мета освітньо-професійної програми «Економіка» - підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців у сфері економіки, здатних ефективно функціонувати в умовах соціального партнерства, інклюзивної політики та регіонального розвитку, які володіють сучасними економічними знаннями, аналітичним мисленням, цифровими компетентностями та здатністю приймати обґрунтовані рішення в умовах глобалізації, динамічних змін ринку праці й сталого розвитку. Програма зорієнтована на поєднання національних і європейських стандартів фахової підготовки, спрямована на розвиток інноваційного мислення, економічної відповідальності та лідерських якостей майбутніх економістів.

1.3 Характеристика освітньо-професійної програми

Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення та/або діяльності: закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень розповсюдження та презентації результатів.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в професійній діяльності.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна.</p> <p>Освітньо-професійна програма орієнтована на комплексну підготовку фахівців з економіки, які здатні ефективно працювати в умовах соціально-економічних трансформацій, інклюзивного суспільства та регіонального розвитку. Програма поєднує фундаментальну економічну підготовку, аналітичні, управлінські, цифрові та комунікативні компетентності з практичними навичками, затребуваними на локальному та національному ринку праці</p>
Основний фокус освітньо-професійної програми	<p>Основний фокус освітньо-професійної програми полягає у формуванні сучасного економіста, здатного працювати в умовах постійних змін соціально-економічного середовища, цифрової трансформації та зростаючої потреби в інклюзивності економічних процесів. Програма акцентує увагу на поєднанні ґрунтовної теоретичної підготовки з розвитком практичних навичок аналізу, планування, прогнозування та прийняття управлінських рішень. Вона зорієнтована на підготовку</p>

	фахівців, які усвідомлюють значення регіональних особливостей економіки, здатні впроваджувати інновації, сприяти сталому розвитку, відповідально діяти в соціальному середовищі та ефективно функціонувати в інклюзивному освітньо-професійному просторі.
Особливості програми	<p>Освітньо-професійна програма «Економіка» поєднує фундаментальну економічну підготовку з практичною орієнтацією на реальні потреби сучасного ринку праці та регіональної економіки. Вона спрямована на формування в здобувачів здатності приймати обґрунтовані управлінські рішення, базуючись на глибокому аналізі економічної ситуації, застосовуючи кількісні методи, економічне моделювання та сучасні цифрові інструменти.</p> <p>Особливу увагу приділено розвитку фінансово-економічної грамотності, що включає знання механізмів функціонування економічних систем, державних фінансів, ринкових інституцій, банківського сектору та податкового середовища. Здобувачі оволодівають навичками збору, обробки та інтерпретації статистичної, фінансової та управлінської інформації для прийняття ефективних рішень в умовах невизначеності.</p> <p>Програма формує аналітичне мислення, здатність виявляти економічні ризики, оцінювати ефективність діяльності підприємств і розробляти стратегії їх розвитку, з урахуванням факторів сталості, соціальної відповідальності бізнесу та принципів етичного ведення справ. Значну увагу приділено формуванню екологічної та соціальної свідомості майбутніх економістів як основи для реалізації принципів сталого розвитку в управлінні ресурсами, плануванні та господарській діяльності.</p> <p>Програма інтегрує знання з менеджменту персоналу, міжособистісної комунікації, інклюзивної взаємодії та соціальної чутливості, що дозволяє випускникам ефективно працювати в мультикультурному, інклюзивному та динамічному середовищі.</p> <p>Крім того, освітній процес забезпечує розвиток навичок підприємництва, електронного бізнесу та цифрової аналітики, що є критично важливими в умовах цифрової трансформації економіки. Практична складова програми реалізується через системно організовані стажування та практики на базі підприємств і установ регіону, що дозволяє студентам здобути реальний досвід фахової діяльності та зміцнити зв'язок між теоретичними знаннями та потребами сучасного ринку праці.</p>
1.4 Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Згідно з Національним класифікатором України (класифікатор професій ДК 003:2010) випускники, які здобули вищу освіту за освітньо-професійною програмою «Економіка» можуть обіймати такі первинні посади: головний економіст, директор з економіки, економетрист, економіст, економіст з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності, економіст з матеріально-технічного забезпечення, економіст з міжнародної торгівлі, економіст з планування економіст з податків і зборів, економіст з праці, економіст з фінансової роботи, економіст із збуту, економіст із ціноутворення, економіст-статистик, економічний радник, фахівець з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки, фахівець з фінансово-економічної безпеки.
Академічні права випускників	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі

	післядипломної освіти.
1.5 Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>У процесі викладання використовуються студентоцентровані, компетентнісні та інтерактивні підходи до навчання, які спрямовані на розвиток критичного мислення, професійної мобільності, аналітичних і дослідницьких навичок. Навчальний процес організовано з урахуванням принципів академічної свободи, науковості, практичної спрямованості, доступності та інклюзивності.</p> <p>Перевага надається проблемно-орієнтованому навчанню, яке дозволяє здобувачам вирішувати реальні економічні задачі та кейси на основі аналізу даних і сучасних цифрових інструментів. Активно застосовується навчання через участь у науково-дослідній діяльності, проєктній роботі, бізнес-моделюванні, написанні аналітичних записок, підготовці презентацій та аналітичних доповідей.</p> <p>Навчання реалізується в різних формах: лекційні та семінарські заняття, практичні заняття в малих групах, ділові ігри, тренінги, майстер-класи, дискусії, а також самостійна робота під супроводом викладача. Значна частина освітнього процесу проходить із використанням цифрових платформ (Moodle, Microsoft Office 365, Google Workspace), що забезпечує гнучкість і безперервність навчання.</p> <p>Підтримується розвиток самонавчання, критичного рефлексивного мислення, а також здатності до міждисциплінарного підходу. Практичний компонент викладання посилюється завдяки залученню стейкхолдерів – представників бізнесу, органів влади, банківського та фінансового сектору, які беруть участь у гостьових лекціях, круглих столах, консультаціях та проєктній роботі здобувачів.</p> <p>Основні принципи навчання – гуманістичність, партнерська взаємодія викладача і здобувача, інтеграція навчання з дослідженнями та розвитком практичних компетентностей, що відповідають сучасним вимогам ринку праці</p>
Оцінювання	<p>Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (рівень вищої освіти) Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут», Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут», Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут», Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут», в тому числі такі види оцінювання результатів навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточний контроль результатів навчальної діяльності студентів та оцінювання її результатів у ході вивчення нормативних (обов'язкових) навчальних дисциплін та навчальних дисциплін самостійного вибору студента; - підсумковий контроль результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання після вивчення нормативних (обов'язкових) навчальних дисциплін та навчальних дисциплін

	самостійного вибору студента; - оцінювання звіту з практики; - оцінювання курсових робіт; - атестація у формі комплексного екзамену зі спеціальності
1.6 Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки</p>

	<p>аналітичних звітів.</p> <p>СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.</p> <p>СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.</p> <p>СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p> <p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>СК 15. Здатність впроваджувати принципи інклюзії та сталого розвитку в економічну діяльність, аналізувати соціально-економічні наслідки управлінських рішень з урахуванням екологічних, соціальних, етичних та інституційних аспектів.</p>
--	--

1.7 Програмні результати навчання

<p>Програмні результати навчання (ПР)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу. 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя. 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки, 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем. 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади). 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності. 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки. 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач. 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують
--	--

	<p>результативність їх діяльності.</p> <p>11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.</p> <p>12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p> <p>14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.</p> <p>15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.</p> <p>17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.</p> <p>20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.</p> <p>21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.</p> <p>23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p> <p>24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.</p> <p><i>Додаткові програмні результати навчання:</i></p> <p>25. Визначати випадки, ухвалювати рішення та діяти щодо неприпустимості корупції у сфері економіки.</p> <p>26. Виявляти випадки та діяти щодо недопущення професійної недоброчесності.</p> <p>27. Застосовувати принципи сталого розвитку та інклюзії у професійній діяльності, аналізувати соціально-економічні наслідки управлінських і стратегічних рішень з урахуванням екологічних, етичних та інституційних аспектів.</p>
1.8 Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Кадрові вимоги щодо забезпечення започаткування та провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти</p>	<p>Кадрове забезпечення ОПП складається з науково-педагогічних працівників, які працюють у Інституті за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності ОПП.</p> <p>Науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес, мають достатній стаж науково-педагогічної діяльності та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у пункті 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в</p>

	редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365).
Технологічні вимоги щодо забезпечення започаткування та провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти	<p>Площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу становить 5287,7 кв. метри.</p> <p>Заклад вищої освіти у повній мірі забезпечує доступність навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема безперешкодний доступ до будівлі, навчальних класів (груп) та іншої інфраструктури відповідно до державних будівельних норм, правил і стандартів, що документально підтверджено фахівцем з питань технічного обстеження будівель та споруд, який має кваліфікаційний сертифікат (відповідною установою, уповноваженою на проведення зазначених обстежень). ОПП забезпечена комп'ютерними робочими місцями. Комп'ютерна техніка оновлена у 2024р.</p> <p>Здобувачі ОПП, які цього потребують, будуть забезпечені гуртожитком.</p> <p><i>Інформаційне забезпечення передбачає наявність:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • вітчизняні та закордонні фахові періодичні видання відповідного або спорідненого спеціальності профілю у бібліотеці Інституту (у тому числі в електронному вигляді); • офіційний веб-сайт Інституту (http://www.kpdi.edu.ua), на якому розміщена основна інформація про діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича /атестаційна діяльність, зразки документів про освіту, умови для доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація); <p>Соціально-побутова інфраструктура передбачає наявність:</p> <ul style="list-style-type: none"> • бібліотека, читальний зал, електронна бібліотека; • медичний пункт, пункт харчування, актові зала, спортивна зала, спортивні майданчики, басейн. <p><i>Навчально-методичне забезпечення передбачає наявність:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • затверджені в установленому порядку навчальні плани, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти рівня бакалавр; • робочі програми з дисциплін навчального плану, які включають: програму навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендовану літературу (основну, допоміжну), інформаційні ресурси в Інтернеті; • програми з усіх видів практичної підготовки; • методичні матеріали для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти;
1.9 Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Здобувачі вищої освіти мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.</p> <p>Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших закладах вищої освіти України, за умови відповідності їх набутих компетентностей.</p>

Міжнародна кредитна мобільність	Інститутом укладені договори про співробітництво між НРЗВО КПДІ та закладами вищої освіти, в рамках яких здійснюється партнерський обмін та навчання студентів. Окрім цього, міжнародна академічна мобільність здійснюється за Міжнародними програмами і проектами в рамках програми Еразмус+ зокрема з такими навчальними закладами: <ul style="list-style-type: none"> - університетом економіки (м. Бидгощ, Польща); - у рамках підписаного договору про співпрацю з факультетом спеціальної та інклюзивної освіти НПУ ім. М.П. Драгоманова, НРЗВО КПДІ стає співорганізатором освітньо-наукових заходів у рамках проекту Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій» (SCAES) - 620635-EPP-1-2020-1- UA-EPPJMO-CHAIR.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах за умови вивчення курсу української мови у відповідності до пункту 2 статті 4 Закону України «Про вищу освіту».

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ECTS	Форма контролю
1. Нормативні (обов'язкові) компоненти ОПІ			
1.1. Нормативні навчальні дисципліни загальної підготовки			
1 курс			
Нормативні обов'язкові компоненти			
OK 01	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	Іспит
OK 02	Цифрові технології та комп'ютерні системи	5	Іспит
OK 03	Філософія	4	Іспит
OK 04	Правознавство	4	Залік
OK 05	Безпека життєдіяльності та охорона праці в умовах інклюзії	3	Залік
OK 06	Історія української державності та культури	5	Іспит
OK 07	Вища математика	5	Іспит
OK 08	Соціологія і соціальна інклюзія	3	Залік
OK 09	Основи економічної освіти	3	Залік
OK 10	Економічна теорія	5	Іспит
OK 11	Історія економіки та економічної думки	4	Залік
OK 12	Господарське право	3	Залік
OK 13	Статистика	5	Іспит
OK 14	Фінанси, гроші і кредит	4	Залік
OK 15	Оздоровчо-реабілітаційна фізична культура	3	Залік
Разом за перший курс		60	
2 курс			
Нормативні обов'язкові компоненти			
OK 16	Іноземна мова 1	3	Залік
OK 17	Менеджмент	4	Іспит
OK 18	Основи наукових досліджень	3	Залік
OK 19	Економіка підприємства	7	Іспит
OK 20	Економікс	6	Залік

ОК 21	Теорія ймовірностей і математична статистика	4	Залік
ОК 22	Загальнодержавні фінанси	4	Залік
ОК 23	Маркетинг	4	Іспит
ОК 24	Планування і контроль на підприємстві	5	Іспит
ОК 25	Курсова робота (з економіки)	1	Залік
ОК 26	Інвестиції та інноваційна діяльність	4	Залік
Компоненти ОПІ самостійного вибору студента			
ВК	Вибіркові компоненти	15	
Разом за 2 курс		60	
3 курс			
Нормативні обов'язкові компоненти			
ОК 27	Бухгалтерський облік	5	Залік
ОК 28	Регіональна економіка	3	Іспит
ОК 29	HR-менеджмент	4	Іспит
ОК 30	Оптимізаційні методи та моделі	3	Іспит
ОК 31	Економічний аналіз	4	Іспит
ОК 32	Корпоративна соціальна відповідальність	4	Іспит
ОК 33	Іноземна мова 2	3	Залік
ОК 34	Моделювання економіки	3	Залік
ОК 35	Курсова робота (з економічного розвитку)	1	Залік
Компоненти ОПІ самостійного вибору студента			
ВК	Вибіркові компоненти	15	
ВК	Вибіркові компоненти	15	
Разом за 3 курс		60	
4 курс			
Нормативні обов'язкові компоненти			
ОК 36	Інформаційне забезпечення економічних процесів	4	Іспит
ОК 37	Державне регулювання економіки	4	Іспит
ОК 38	Державний фінансовий контроль	4	Іспит
ОК 39	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	4	Іспит
ОК 40	Економіка сталого розвитку	4	Залік
ОК 41	Міжнародна економіка	4	Залік
ОК 42	Оцінка ризиків та прийняття економічних рішень	5	Залік
ОК 43	Навчальний тренінг з фаху	6	Залік
ОК 44	Виробнича практика	9	Залік
ОК 45	Атестаційний екзамен	1	Іспит
Компоненти ОПІ самостійного вибору студента			
ВК	Вибіркові компоненти	15	
Разом за 4 курс		60	
РАЗОМ компонентів ОПІ		240	

2.2 Структурно-логічна схема ОПП
Додаток 1

3. Форми атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності 051 Економіка здійснюється у формі атестаційного екзамену.
Вимоги до атестації	Кваліфікаційний іспит за спеціальністю повинен перевіряти досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньою програмою.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У інституті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) та передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Інституту, та в системі Moodle;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційної системи Office 365 для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації на офіційному сайті про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Інституту та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективною системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

5. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей (відповідно до Стандарту)

Програмні результати навчання	Компетентності																												
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності													Спеціальні (фахові) компетентності														
		ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	ЗК09	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14
ПР 01. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	+	+				+			+		+	+	+				+		+									+	
ПР 02. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.	+	+			+		+			+		+	+					+					+		+				
ПР 03. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро - та макроекономіки.	+			+	+	+									+			+	+										
ПР 04. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	+	+		+	+	+									+		+		+	+							+	+	
ПР 05. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	+	+			+	+			+			+			+							+		+	+				

6. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньо-професійної програми

	Компетентності																													
	Інтегральна компетентність	ЗК														СК														
		ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	ЗК09	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15
OK 01	+	+	+			+	+	+	+		+		+						+		+				+	+		+		
OK 02	+	+				+	+	+	+					+						+	+			+		+				
OK 03	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+				+	+	+			+	+		+	+		+	
OK 04	+	+	+				+			+	+	+	+	+			+	+		+			+		+				+	
OK 05	+	+	+			+	+	+		+	+	+	+	+				+	+	+			+	+		+			+	
OK 06	+	+	+			+	+	+		+	+	+	+	+				+	+	+			+	+		+			+	
OK 07	+		+	+	+		+			+	+	+	+				+		+		+	+		+		+	+	+	+	
OK 08	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+				+	+	+			+	+		+	+		+	+
OK 09	+	+	+	+	+		+			+		+	+	+		+		+		+	+				+	+	+	+	+	
OK 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 12	+	+	+			+	+	+	+	+		+	+	+	+			+		+	+	+			+				+	
OK 13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 14	+	+	+	+	+		+			+	+				+			+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	
OK 15	+	+	+			+		+			+		+	+				+					+		+				+	
OK 16	+					+	+				+		+						+		+								+	
OK 17	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 18	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 19	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 20	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 21	+	+	+	+	+		+			+	+	+				+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	

OK 22	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	
OK 23	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 24	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	
OK 25	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 26	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 27	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 28	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 29	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 30	+	+		+	+		+		+	+	+		+			+			+		+	+	+	+	+	+	+		+	
OK 31	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 32	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+			+	+		+	+		+	+
OK 33	+					+	+				+		+							+		+							+	
OK 34	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 35	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 36	+	+			+	+	+	+	+										+		+	+	+		+			+		
OK 37	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+			+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 38	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 39	+					+	+				+		+							+		+							+	
OK 40	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+				+		+	+	+	+	+
OK 41	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 42	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 43	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 44	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 45	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7.Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними нормативними (обов'язковими) компонентами освітньо-професійної програми

Освітні компоненти	Програмні результати																										
	ІП1	ІП2	ІП3	ІП4	ІП5	ІП6	ІП7	ІП8	ІП9	ІП10	ІП11	ІП12	ІП13	ІП14	ІП15	ІП16	ІП17	ІП18	ІП19	ІП20	ІП21	ІП22	ІП23	ІП24	ІП25	ІП26	ІП27
ОК 01															+					+							
ОК 02																			+							+	
ОК 03	+	+																					+	+			
ОК 04	+																	+						+			
ОК 05	+	+																						+			
ОК 06	+	+																						+			
ОК 07								+				+											+				
ОК 08	+	+																					+	+			+
ОК 09	+			+																			+				
ОК 10			+	+		+	+		+						+							+					
ОК 11		+	+	+			+		+							+						+					
ОК 12	+																	+								+	
ОК 13					+	+		+					+			+											
ОК 14				+													+						+				
ОК 15		+																									
ОК 16																					+						
ОК 17				+	+	+	+							+	+			+				+					
ОК 18						+	+					+	+		+	+				+	+		+				+
ОК 19				+	+	+				+		+	+					+			+	+		+			
ОК 20		+	+	+	+	+	+		+				+									+					
ОК 21								+								+						+	+				
ОК 22				+		+				+	+																
ОК 23				+	+	+				+	+		+		+												

OK 24					+	+	+			+		+	+							+	+		+				
OK 25						+	+	+			+	+	+		+	+					+	+	+		+	+	
OK 26					+	+	+					+	+		+	+	+										
OK 27					+	+						+	+					+									
OK 28					+		+	+					+								+						
OK 29		+			+	+	+							+			+					+					
OK 30								+								+					+						
OK 31					+			+		+		+	+		+	+	+				+	+					
OK 32	+	+													+									+			+
OK 33																					+						
OK 34					+			+	+								+		+								
OK 35						+	+	+		+		+	+		+	+	+		+		+	+	+		+	+	
OK 36													+								+						
OK 37					+	+	+		+		+									+							
OK 38					+	+				+	+	+															
OK 39																					+						
OK 40	+	+			+				+				+											+			+
OK 41					+		+		+							+				+		+	+				
OK 42										+		+				+	+					+	+				
OK 43	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 44	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 45	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

8. Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>];
2. Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII «Про освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>];
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>];
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>];
6. Національний класифікатор України: «Класифікатор видів економічної діяльності» ДК 009:2010 [Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>];
7. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>].

Інші рекомендовані джерела

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015/pdf];
2. International Standards Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>];
3. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>];
4. Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: https://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf];
5. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sistemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf];
6. Європейська кредитна трансфертна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf];
7. EQF-LLL– European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/brochexp_en.pdf];
8. QF-EHEA– Qualifications Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <https://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];
9. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningua/>].

Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

